UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

3 päivänä helmikuuta 2011 *

Asiassa T-3/09,

Italian tasavalta, asiamiehenään avvocato dello Stato P. Gentili,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään E. Righini, C. Urraca Caviedes ja V. Di Bucci,

vastaajana,

jossa on kyse valtiontuesta C 20/08 (ex N 62/08), jonka Italia aikoo myöntää muuttamalla laivanrakennusteollisuuden väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa tukiohjelmaa N 59/04, 21.10.2008 tehtyä komission päätöstä 2010/38/EY (EUVL 2010, L 17, s. 50) koskevasta kumoamisvaatimuksesta,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. E. Martins Ribeiro sekä tuomarit S. Papasavvas ja N. Wahl (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies N. Rosner,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 16.6.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen [88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

––

b) ’voimassa olevalla tuella’

i) tukia, jotka olivat olemassa ennen perustamissopimuksen voimaantuloa kyseisissä jäsenvaltioissa, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka on otettu käyttöön ennen perustamissopimuksen voimaantuloa ja joita voidaan soveltaa edelleen perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen – –;

ii) hyväksyttyjä tukia eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka komissio tai neuvosto on hyväksynyt;

––

v) tukia, joiden voidaan katsoa olevan voimassa olevia tukia, koska voidaan osoittaa, että ne käyttöönottohetkellä eivät vielä olleet tukia, mutta ovat muuttuneet myöhemmin sellaisiksi yhteismarkkinoiden kehityksen johdosta ilman, että jäsenvaltio olisi muuttanut niitä. Jos tietyt toimenpiteet muuttuvat tuiksi sen jälkeen, kun tietty toiminta on vapautettu kilpailulle yhteisön lainsäädännössä, näitä toimenpiteitä ei kilpailun vapauttamiselle vahvistetun ajankohdan jälkeen pidetä voimassa olevana tukena;

c) ’uudella tuella’ kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset;

––”

2 Asetuksen N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 (EUVL L 140, s. 1) 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Asetuksen N:o – – 659/1999 1 artiklan c [alakohdan] soveltamiseksi voimassa olevan tuen muutoksella tarkoitetaan mitä tahansa muutosta, muuta kuin muodollista tai hallinnollista, joka ei vaikuta tukitoimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille tehtyyn arviointiin. Voimassa olevan tukiohjelman alkuperäisen talousarvion kasvua enintään 20 prosentilla ei kuitenkaan pidetä voimassa olevan tuen muutoksena.”

3 Neuvosto antoi 27.6.2002 EY 87 artiklan 3 kohdan e alakohdan nojalla asetuksen (EY) N:o 1177/2002 laivanrakennusteollisuuden väliaikaisista suojajärjestelyistä (EYVL L 172, s. 1). Kyseisellä asetuksella sallittiin väliaikainen suojajärjestely niiden yhteisön laivanrakennusyritysten avustamiseksi, jotka olivat kärsineet Korean epäterveistä kilpailukäytännöistä aiheutuvista vakavista haitoista (asetuksen kolmas perustelukappale). Saman asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa täsmennettiin, että tietyntyyppisille laivanrakennussopimuksille myönnetty suora tuki voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi silloin, kun tuen määrä on korkeintaan kuusi prosenttia asianomaisesta sopimusarvosta ja kun Korean epäterveistä kilpailukäytännöistä on aiheutunut vakavia haittoja kyseiselle yhteisön markkinasegmentille.

4 Asetuksen N:o 1177/2002 3 artiklassa asetetaan tuen myöntämisen edellytykseksi sen ilmoittaminen EY 88 artiklan mukaisesti komissiolle, joka tutkii tuen ja antaa sitä koskevan päätöksen asetuksen N:o 659/1999 mukaisesti.

5 Asetuksen N:o 1177/2002 2 artiklan 4 kohdassa sekä 4 ja 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”2 artikla

– –

4. Tätä asetusta ei sovelleta alukseen, joka toimitetaan myöhemmin kuin kolme vuotta lopullisen sopimuksen allekirjoittamisesta. Komissio voi kuitenkin pidentää kolmen vuoden toimitusmääräaikaa, jos se on perusteltua kyseisen laivanrakennushankkeen teknisen monimutkaisuuden vuoksi tai jos telakan työsuunnitelma viivästyy sellaisten odottamattomien, merkittävien ja perusteltavissa olevien häiriöiden vuoksi, jotka aiheutuvat poikkeuksellisista, ennalta arvaamattomista ja yrityksestä riippumattomista syistä.

– –

4 artikla

Tätä asetusta sovelletaan asetuksen voimassaolon alkamis- ja päättymispäivän välisenä aikana allekirjoitettuihin lopullisiin sopimuksiin; ei kuitenkaan sellaisiin lopullisiin sopimuksiin, jotka on allekirjoitettu ennen kuin komissio ilmoittaa Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, että se on aloittanut riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevan Maailman kauppajärjestön sopimuksen mukaiset riidanratkaisumenettelyt Koreaa vastaan pyytämällä konsultaatiota, eikä sellaisiin lopullisiin sopimuksiin, jotka on allekirjoitettu vähintään kuukausi sen jälkeen, kun komissio ilmoittaa Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, että nämä riidanratkaisumenettelyt on saatu päätökseen tai keskeytetty, koska yhteisö katsoo, että yhteisymmärryspöytäkirja on pantu tosiasiallisesti täytäntöön.

5 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, ja sen voimassaolo päättyy 31 päivänä maaliskuuta 2004.

– –”

6 Asetuksen N:o 1177/2002 voimassaoloaikaa, josta säädettiin sen 5 artiklassa, pidennettiin 11.3.2004 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 502/2004 (EUVL L 81, s. 6), jolla muutettiin ensiksi mainittua asetusta, jatkumaan 31.3.2005 saakka.

Asian tausta

7 Italian tasavalta ilmoitti 15.1.2004 tukijärjestelmän, jolla sen tarkoituksena oli soveltaa asetusta N:o 1177/2002 valtion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion laatimisesta annetuista säännöksistä 24.12.2003 annetun lain nro 350 (vuoden 2004 talousarviolaki) (legge n. 350 su disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2004); GURI nro 299, Supplemento ordinario, 27.12.2003; jäljempänä laki nro 350/2003) 4 §:n 153 momentin kautta; tässä säännöksessä säädetään seuraavaa:

”[asetuksen N:o 1177/2002] soveltamiseksi myönnetään 10 miljoonan euron määrä vuodelle 2004. Tuen myöntämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä säädetään infrastruktuuri- ja liikenneministeriön asetuksella. Jotta tämän momentin säännökset ovat tehokkaita, [komission] on annettava ennalta hyväksyntänsä [EY] 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti”.

8 Tuen myöntämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä säädettiin laivanrakennusteollisuuden väliaikaisista suojajärjestelyistä 27.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1177/2002 soveltamisesta annetussa infrastruktuuri- ja liikenneministeriön asetuksessa (Attuazione del regolamento (CE) n. 1177/2002 del 27 giugno 2002 del Consiglio, relativo ad un meccanismo difensivo temporaneo per la costruzione navale (decreto ministeriale; ministro delle infrastrutture e dei trasporti); GURI nro 93, 21.4.2004; jäljempänä 2.2.2004 annettu ministeriön asetus).

9 Laivanrakennusteollisuuden väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevasta tukiohjelmasta N 59/04 (tiedoksi annettu numerolla K(2004) 1807) 19.5.2004 tehdyllä päätöksellä (jäljempänä vuoden 2004 hyväksymispäätös) komissio hyväksyi ilmoitetun tukijärjestelmän (jäljempänä vuoden 2004 tukijärjestelmä) ja totesi sen asetuksen N:o 1177/2002 säännösten mukaiseksi ja yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

10 Koska Italian tasavalta katsoi, että alkuperäinen 10 miljoonan euron määräraha ei riittänyt kattamaan kaikkia ennen asetuksen N:o 1177/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 502/2004, voimassaolon päättymistä tehtyjä tukihakemuksia, se ilmoitti komissiolle 1.2.2008 aikovansa myöntää valtion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion laatimisesta annetuista säännöksistä 24.12.2007 annetun lain nro 244 (vuoden 2008 talousarviolaki) (legge n. 244 su disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2008); GURI nro 300, Supplemento ordinario, 28.12.2007) 2 §:n 206 momentin nojalla vuoden 2004 tukijärjestelmässä vahvistettuun talousarvioon 10 miljoonan euron lisämäärärahan (jäljempänä ilmoitettu toimenpide).

11 Komissio antoi 30.4.2008 päivätyllä kirjeellä Italian tasavallalle tiedoksi päätöksensä aloittaa kyseisen jäsenvaltion suhteen EY 88 artiklan 2 kohdassa säädetty menettely ilmoitetun toimenpiteen osalta. Mainitun menettelyn aloittamista koskeva päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL 2008, C 140, s. 20). Kyseisessä päätöksessään komissio kehotti niitä, joita asia koskee, ilmoittamaan huomautuksensa kuukauden määräajan kuluessa päätöksen julkaisemisesta.

12 Komissio teki 21.10.2008 päätöksen valtiontuesta C 20/08 (ex N 62/08), jonka Italia aikoo myöntää muuttamalla laivanrakennusteollisuuden väliaikaisia suojajärjestelyjä koskevaa tukiohjelmaa N 59/04 (EUVL 2010, L 17, s. 50; jäljempänä riidanalainen päätös). Päätöksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Valtiontuki, jonka Italia aikoo myöntää muuttamalla laivanrakennusalan väliaikaista suojajärjestelyä koskevaa [vuoden 2004] valtiontukiohjelmaa N 59/04 lisäämällä sen määrärahoja 10 miljoonaa euroa, ei sovellu yhteismarkkinoille.

Tämän vuoksi kyseistä tukea ei saa myöntää.”

13 Komissio arvioi riidanalaisessa päätöksessään, että ilmoitettu toimenpide on katsottava asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdassa ja asetuksen N:o 794/2004 4 artiklassa tarkoitetuksi uudeksi tueksi ja ettei kyseistä tukea voida pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, koska asetus N:o 1177/2002 ei ollut enää voimassa eikä se siten voinut olla ilmoitetun toimenpiteen arvioinnin oikeudellisena pohjana. Komissio totesi lisäksi, ettei kyseistä toimenpidettä voida katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi laivanrakennusteollisuuden valtiontukea koskevien puitteiden perusteella (EUVL 2003, C 317, s. 11) ja ettei sitä voida katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi minkään muunkaan valtiontukien alaa koskevan säännöksen nojalla.

14 Komissio totesi lisäksi, että asetuksen N:o 1177/2002 voimaantulon seurauksena Korean tasavalta oli saattanut kysymyksen siitä, oliko mainittu asetus lainmukainen suhteessa Maailman kauppajärjestön (WTO) sääntöihin, WTO:n riitojenratkaisuelimen (DSB) käsiteltäväksi. DSB:n asettama asiantuntijaryhmä antoi 22.4.2005 raportin, jossa se totesi, että asetuksella N:o 1177/2002 ja useilla kansallisilla järjestelmillä, joilla sovellettiin kyseistä asetusta ja jotka olivat olemassa Korean tasavallan saattaessa riidan WTO:hon, rikottiin tiettyjä WTO:n sääntöjä. Komission mukaan DSB:n asettama asiantuntijaryhmä antoi 20.5.2005 raportin, jossa suositettiin, että yhteisö saattaisi asetuksen N:o 1177/2002 ja kansalliset tukijärjestelmät, joilla kyseistä asetusta sovelletaan, WTO:n puitteissa tehdyissä sopimuksissa vahvistettujen velvoitteiden mukaisiksi.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

15 Italian tasavalta nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 2.1.2009 jättämällään kannekirjelmällä.

16 Italian tasavalta vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen.

17 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Unionin yleinen tuomioistuin (kahdeksas jaosto) päätti esittelevän tuomarin lausunnon perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena asianosaisia ottamaan kantaa siihen, pitäisikö nyt käsiteltävä asia mahdollisesti yhdistää asiaan T-584/08, jossa on kyse Cantiere Navale De Poli SpA -yhtiön nostamasta kanteesta, jolla on sama kohde. Asianosaiset eivät vastustaneet asioiden yhdistämistä, ja niiden huomautusten vastaanottamisen jälkeen asiat yhdistettiin 2.6.2010 annetulla unionin yleisen tuomioistuimen kahdeksannen jaoston puheenjohtajan määräyksellä suullista käsittelyä varten työjärjestyksen 50 artiklan mukaisesti.

19 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 16.6.2010 pidetyssä istunnossa.

Oikeudellinen arviointi

20 Italian tasavalta vetoaa kanteensa tueksi seitsemään kanneperusteeseen, jotka perustuvat ilmoitetun toimenpiteen toteamiseen virheellisesti uudeksi tueksi, asetuksen N:o 1177/2002 rikkomiseen, EY 87 ja EY 88 artiklan rikkomiseen, luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden sekä kontradiktorisen periaatteen loukkaamiseen, WTO:n normien huomioon ottamiseen arvioitaessa ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille sekä siihen seikkaan, että riidanalainen päätös pohjautuu WTO:lle 20.7.2005 osoitettuun tiedonantoon (jäljempänä WTO:lle osoitettu tiedonanto).

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu ilmoitetun toimenpiteen toteamiseen virheellisesti uudeksi tueksi

Asianosaisten lausumat

21 Italian tasavalta muistuttaa, että asetuksessa N:o 1177/2002 ei säädetty nimellistä yläraja niiden tukien määrän osalta, jotka kukin jäsenvaltio kyseisen asetuksen nojalla voi myöntää. Myöskään vuoden 2004 tukijärjestelmässä, sellaisena kuin se on ilmoitettu komissiolle ja jollaisena komissio on sen hyväksynyt, ei täsmennetä eikä rajoiteta laivanrakentajille tarkoitetun tuen kokonaismäärää. Italian tasavallan mukaan ainoa vuoden 2004 tukijärjestelmään sisältyvä rahoituksellinen rajoitus sisältyy asetuksen N:o 1177/2002 2 artiklan 3 kohtaan, jossa säädetyn rajoituksen mukaan tuen ”enimmäisintensiteetti on 6 prosenttia – – sopimusarvosta” ennen tuen myöntämistä.

22 Italian tasavalta toisin sanoen katsoo, että sen sitoumusta, sellaisena kuin siitä säädetään lain nro 350/2003 4 §:n 153 momentissa ja 2.2.2004 annetussa ministeriön asetuksessa, ei ollut rajoitettu mahdollisten hyväksyttävien tukien määrien osalta. Vuoden 2004 tukijärjestelmän rakenteesta itsessään nimittäin käy ilmi, että tuen kokonaismäärää ei lähtökohtaisesti ole määritetty, koska mainittu määrä riippuu niiden sopimusten määrästä ja sopimusarvosta, joihin Korean epäterveiden kilpailukäytäntöjen haittavaikutukset kohdistuvat asetuksessa N:o 1177/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 502/2004, säädetyn ajanjakson aikana.

23 Lain nro 350/2003 4 §:n 153 momentissa säädetty alkuperäinen 10 miljoonan euron määrä on Italian tasavallan mukaan yksinomaan suuntaa-antava määräraha vuodelle 2004, eikä sillä ole vaikutusta kyseisen jäsenvaltion sitoumuksen ja oikeudellisen velvoitteen laajuuteen Korean epäterveiden kilpailukäytäntöjen kohteena oleviin italialaisiin laivanrakentajiin nähden. Vuoden 2004 tukijärjestelmän soveltuvuutta yhteismarkkinoille koskeva arviointi olisi sitä paitsi pitänyt tehdä yksinomaan 2.2.2004 annetun ministeriön asetuksen perusteella, eikä tähän ministeriön asetukseen asetuksen N:o 1177/2002 tavoin sisälly rahoituksellisia rajoituksia. Komissio ei näet vuoden 2004 hyväksymispäätöksen tehdessään antanut lainkaan merkitystä kyseiselle 10 miljoonan euron rahoitusmäärärahalle.

24 Näin ollen kyseisen julkisen menon lopullinen kokonaismäärä ei kuulunut Italian tasavallan komissiolle vuonna 2004 ilmoittaman tukijärjestelmän rakenteeseen. Italian tasavalta katsoo päinvastoin varanneensa itselleen oikeuden korottaa määrärahaa tulevina vuosina.

25 Tukeakseen väitettään, jonka mukaan vuoden 2004 tukijärjestelmän ulottuvuus ei riipu sen rahoituksellisesta kattavuudesta, Italian tasavalta esittää, että kyseiselle järjestelmälle osoitettua määrärahaa oli jo korotettu miljoonalla eurolla vuonna 2005 komission tätä vastustamatta.

26 Tästä seuraa, että komissio arvioi virheellisesti asian tosiseikkoja todetessaan, että alkuperäinen 10 miljoonan euron määrä kuului olennaisena osana vuoden 2004 tukijärjestelmään.

27 Italian tasavalta toteaa lisäksi tämän virheen johtaneen siihen, että komissio sovelsi virheellisesti lukuisia Euroopan unionin oikeuden määräyksiä ja säännöksiä, kuten muun muassa EY 87 artiklan 1 kohtaa, EY 88 artiklan 3 kohtaa, asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan c alakohtaa ja asetuksen N:o 794/2004 4 artiklaa.

28 Ilmoitettua toimenpidettä ei sen mukaan voida pitää vuoden 2004 tukijärjestelmän muutoksena, koska uusi määräraha on pelkkä kirjanpidollinen toimenpide, jolla ei ollut minkäänlaista vaikutusta Italian tasavallan sitoumusten laajuuteen Korean epäterveiden kilpailukäytäntöjen kohteena oleviin italialaisiin laivanrakentajiin nähden. Komissio teki näin ollen virheen todetessaan, että ilmoitettu toimenpide on katsottava asetuksen N:o 659/2002 1 artiklan c alakohdassa tarkoitetuksi uudeksi tueksi.

29 Italian tasavallan mukaan kyseinen määräraha merkitsi tosiasiassa asetuksen N:o 794/2004 4 artiklassa tarkoitettua puhtaasti hallinnollista muutosta. Se huomautti tässä yhteydessä, että vuoden 2004 tukijärjestelmän määrärahoja lisätessään se ei muuttanut kyseisen järjestelmän soveltamisen edellytyksiä eikä tämän ajallista soveltamisalaa.

30 Sillä seikalla, että Italian lainsäätäjä katsoi aiheelliseksi ilmoittaa määrärahojen lisäyksen komissiolle, ei ole merkitystä sen kysymyksen ratkaisemiseksi, onko kyse uudesta tuesta, sillä kansallisen oikeuden säännöksellä ei voi olla etusijaa unionin oikeuden normeihin nähden.

31 Komissio vaatii nyt käsiteltävän kanneperusteen hylkäämistä ja väittää lähinnä, että vuoden 2004 tukijärjestelmälle alun perin myönnetty 10 miljoonan euron määräraha kuului olennaisena osana kyseiseen tukijärjestelmään.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

32 On todettava, että kaikki Italian tasavallan ensimmäisen kanneperusteensa yhteydessä esittämät väitteet perustuvat siihen oletukseen, että komissio ei vuoden 2004 hyväksymispäätöksessään katsonut eikä voinut katsoa, että vuoden 2004 tukijärjestelmä, sellaisena kuin Italian tasavalta on sen ilmoittanut, merkitsi 10 miljoonan euron rahoitusta koskevaa ylärajaa. Italian tasavallan mukaan tästä seuraa, että ilmoitettu toimenpide eli vuonna 2008 tehty 10 miljoonan euron määräinen lisämääräraha ei merkitse olemassa olevan tuen muuttamista.

33 Italian tasavallan tältä osin esittämät väitteet liittyvät lähinnä kahteen argumenttiin, joista ensimmäinen koskee asetuksen N:o 1177/2002 erityistä luonnetta ja toinen tapaa, jolla Italian viranomaiset ovat kansallisessa lainsäädännössä määritelleet asetuksen N:o 1177/2002 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

34 Ensinnäkin sen väitteen osalta, jonka mukaan asetuksessa N:o 1177/2002 ei säädetty mitään nimellistä ylärajaa niiden tukien määrän osalta, jotka kukin jäsenvaltio kyseisen asetuksen nojalla voi myöntää, on todettava, että kaksi perustavaa laatua olevaa seikkaa puhuu Italian tasavallan esittämää päättelyä vastaan.

35 Tässä yhteydessä on korostettava, että asetus N:o 1177/2002 perustuu EY 87 artiklan 3 kohdan e alakohtaan. Näin ollen tuet, joita kyseinen asetus koskee, muodostavat ainoastaan tukiryhmän, johon kuuluvia tukia ”voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina”. Tämä sanamuoto on lisäksi otettu muuttamattomana asetuksen N:o 1177/2002 2 artiklan 1 kohtaan.

36 Vaikka tällaiset tuet voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuviksi, tästä ei näin ollen kuitenkaan seuraa, että ne ovat väistämättä yhteismarkkinoille soveltuvia (ks. vastaavasti asia C-311/94, IJssel-Vliet, tuomio 15.10.1996, Kok., s. I-5023, 26–28 kohta).

37 EY 88 artiklan 3 kohdan mukaan komission tehtävänä on nimittäin varmistaa, että kyseiset tuet täyttävät kaikki edellytykset sille, että ne voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuviksi. Tästä muistutetaan asetuksen N:o 1177/2002 3 artiklassa, jossa nimenomaisesti säädetään, että kyseisiin tukiin sovelletaan EY 88 artiklaa ja asetusta N:o 659/1999.

38 Lisäksi on todettava, että asetus N:o 1177/2002 kuuluu laajaan neuvoston EY 87 artiklan 3 kohdan e alakohdan nojalla toteuttamien toimenpiteiden sarjaan, jolla pyritään puuttumaan unionin telakoiden kohtaamiin kilpailukykyä ja ylikapasiteettia koskeviin ongelmiin. Näillä toimenpiteillä on pyritty kahteen tavoitteeseen eli yhtäältä tasoittamaan kilpailukyvyn eroja unionin telakoiden ja niiden kansainvälisten kilpailijoiden välillä ja toisaalta varmistamaan tasavertaiset ja yhtenäiset olosuhteet jäsenvaltioiden väliselle kilpailulle (ks. esim. laivanrakennusteollisuudelle myönnettävistä tuista 26.1.1987 annetun neuvoston direktiivin 87/167/ETY (EYVL L 69, s. 55) toinen ja kuudes perustelukappale, laivanrakennusteollisuudelle myönnettävästä tuesta 21.12.1990 annetun neuvoston direktiivin 90/684/ETY (EYVL L 380, s. 27) viides ja yhdeksäs perustelukappale sekä 4 artiklan 5 kohta ja laivanrakennusteollisuudelle myönnettävän tuen uusien sääntöjen vahvistamisesta 29.6.1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1540/98 (EYVL L 202, s. 1) kolmas ja kuudes perustelukappale sekä 3 artiklan 3 kohta).

39 Edellä todetusta seuraa, että – toisin kuin Italian tasavalta väittää – komissio saattoi laillisesti sisällyttää Italian tasavallan vuoden 2004 tukijärjestelmälle myöntämät määrärahat kyseisen tukijärjestelmän yhteismarkkinoille soveltuvuutta koskevaan arviointiin, koska tällä tavoin se saattoi valvoa jäsenvaltioiden välisen kilpailun olosuhteita laivanrakennusteollisuuden alalla.

40 Toiseksi on suoraan hylättävä se väite, jonka mukaan vuoden 2004 tukijärjestelmä perustui tosiasiallisesti yksinomaan 2.2.2004 annettuun ministeriön asetukseen, jossa ei säädetty rajoituksia määrärahojen osalta. Sellaista lain nro 350/2003 muodostamaa ylemmäntasoista kansallista normia, jossa säädetään alemmantasoisen normin – eli käsiteltävässä asiassa 2.2.2004 annetun ministeriön asetuksen – antamisesta, ei nimittäin voida jättää ottamatta huomioon vuoden 2004 tukijärjestelmän oikeudellisen perustan arvioinnissa.

41 On sitä paitsi kiistatonta, että laki nro 350/2003, jossa tukijärjestelmän talousarvioksi vahvistettiin alun perin 10 miljoonaa euroa, kuului niihin seikkoihin, jotka Italian tasavalta saattoi komission tutkittaviksi menettelyssä, joka johti vuoden 2004 hyväksymispäätöksen tekemiseen.

42 Tässä yhteydessä on katsottava, että Italian tasavallan esittämää argumenttia, jonka mukaan komissio ei vuoden 2004 hyväksymispäätöksessään antanut merkitystä kyseiselle 10 miljoonan euron määrälle, ei voida hyväksyä. On kiistatonta, että komissio hyväksyi vuoden 2004 tukijärjestelmän sellaisena kuin Italian tasavalta sen sille ilmoitti. Kuten edellä on todettu ja kuten vuoden 2004 hyväksymispäätöksen 11 perustelukappaleesta käy ilmi, alun perin myönnetty 10 miljoonan euron määräraha kuului niihin seikkoihin, jotka Italian tasavalta saattoi komission tutkittavaksi. Kyseistä toimenpidettä koskevan ilmoituksen saatekirjelmässä näet mainitaan, että määrärahat rajoittuvat 10 miljoonaan euroon niin vuoden 2004 osalta kuin myönnetyn tuen kokonaismäärän osalta.

43 Italian tasavalta ei näin ollen voi pätevästi väittää, ettei vuoden 2004 tukijärjestelmälle alun perin vahvistettu talousarvio ollut merkityksellinen seikka sen ratkaisemiseksi, onko ilmoitettu toimenpide katsottava uudeksi tueksi vai ei.

44 Lisäksi sillä seikalla, että Italian tasavalta lisäsi vuonna 2005 määrärahoja miljoonalla eurolla, ei ole merkitystä ratkaistaessa sitä, toimiko komissio perustellusti todetessaan riidanalaisessa päätöksessään ilmoitetun toimenpiteen uudeksi tueksi. Italian tasavallan vuonna 2005 tekemää määrärahojen lisäystä ei näet ilmoitettu komissiolle, ja sen voitiin joka tapauksessa katsoa kuuluvan sen asetuksen N:o 794/2004 4 artiklan 1 kohdassa säädetyn poikkeuksen alaan, jonka mukaan voimassa olevan tukiohjelman alkuperäisen talousarvion kasvua enintään 20 prosentilla ei pidetä voimassa olevan tuen muutoksena.

45 Lopuksi on ylimääräisenä huomautuksena todettava, että tietyn valtiontuen mahdollinen soveltuvuus yhteismarkkinoille ei ole sellaisenaan omiaan vaikuttamaan olemassa olevan tuen muuttamisen määritelmään eikä siten velvollisuuteen ilmoittaa siitä etukäteen komissiolle EY 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti (ks. vastaavasti asia C-71/04, Xunta de Galicia, tuomio 21.7.2005, Kok., s. I-7419, 26–31 kohta). Näin ollen sillä seikalla, että Italian tasavalta on voinut ilmoittaa 20 miljoonan euron talousarvion ja mahdollisesti jopa saada vuonna 2004 hyväksynnän sille, ei ole vaikutusta siihen, että komissio saattoi pätevästi katsoa ilmoitetun toimenpiteen uudeksi tueksi.

46 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että lähtökohta, johon nyt käsiteltävä kanneperuste pohjautuu ja jonka mukaan vuoden 2004 tukijärjestelmä on itsenäinen alkuperäiseen 10 miljoonan euron talousarvioon nähden, on virheellinen. Komissiota ei näin ollen voida moittia siitä, että se totesi ilmoitetun toimenpiteen unionin oikeuden säännöksissä, kuten asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan c alakohdassa ja asetuksen N:o 794/2004 4 artiklassa, tarkoitetuksi uudeksi tueksi.

47 Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetty, ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka perustuu asetuksen N:o 1177/2002 rikkomiseen

Asianosaisten lausumat

48 Italian tasavalta viittaa komission riidanalaisen päätöksen 26 perustelukappaleessa esittämään väitteeseen, jonka mukaan asetus N:o 1177/2002 ei voi olla ilmoitetun toimenpiteen arvioinnin oikeudellisena perustana, koska kyseinen asetus ei ollut enää voimassa mainitun toimenpiteen ilmoittamishetkellä.

49 Italian tasavalta katsoo, että kun asetuksen N:o 1177/2002 2–5 artiklan sanamuotoa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 502/2004, luetaan oikealla tavalla, ilmenee, että siinä säädetty voimassaolon päättymispäivä eli 31.3.2005 merkitsee ainoastaan sitä, että sen jälkeen allekirjoitetut sopimukset eivät voi tulla asetuksella N:o 1177/2002 perustetun järjestelmän piiriin. Kyseiseen asetukseen ei sitä vastoin sisälly säännöstä, joka merkitsisi sitä, ettei sitä voida soveltaa 31.3.2005 jälkeen sellaisiin sopimuksiin, jotka on asianmukaisesti allekirjoitettu ennen tätä ajankohtaa. Italian tasavallan mukaan asetuksen N:o 1177/2002 2 artiklan 4 kohdasta päinvastoin käy ilmi, että kyseisen asetuksen nojalla myönnettyjä tukia voidaan maksaa 31.3.2008 saakka ja tietyissä erityistapauksissa maksuaikaa voidaan pidentää jatkumaan 31.3.2011 saakka.

50 Italian tasavalta huomauttaa tältä osin, että ilmoitettu toimenpide toteutettiin 24.12.2007 ja se tuli voimaan 1.1.2008. Kyseisen toimenpiteen tarkoituksena oli mahdollistaa hallinnollisesti ja kirjanpidollisesti tukien maksaminen kaikkien ennen 31.3.2005 allekirjoitettujen laivanrakennussopimusten osalta. Näiden sopimusten on sen mukaan pitänyt täyttää kaikki muut asetuksen N:o 1177/2002 edellytykset, mukaan lukien edellytys, jonka mukaan alusten luovuttamisen tuli tapahtua kolmen

vuoden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta, ellei tätä määräaikaa ole pidennetty samassa asetuksessa säädetyistä syistä. Italian tasavallan mukaan on näin ollen selvää, että ilmoitetussa toimenpiteessä sovelletaan asianmukaisesti asetusta N:o 1177/2002 ja että komissio teki oikeudellisen virheen, kun se ei ottanut kyseistä asetusta huomioon riidanalaisessa päätöksessä. Italian tasavalta katsoo, että riidanalaisen päätöksen kumoaminen on jo pelkästään tällä perusteella perusteltua.

51 Italian tasavalta kiistää sen komission väitteen oikeellisuuden, jonka mukaan asetuksen N:o 1177/2002 antamiseen johtanut kilpailutilanne ei vallinnut enää riidanalaisen päätöksen tekemishetkellä. Se väittää tässä yhteydessä ensinnäkin, että komission argumentti on jätettävä tutkimatta, koska se merkitsisi asetuksen N:o 1177/2002 täytäntöönpanon olennaista rajoittamista ja koska kyseistä argumenttia ei mainita sen paremmin riidanalaisessa päätöksessä kuin vuoden 2004 hyväksymispäätöksessäkään.

52 Toiseksi Italian tasavalta väittää, ettei komission argumentti ole perusteltu, sillä komissio ei ole esittänyt minkäänlaisia konkreettisia seikkoja tukeakseen väitettä, jonka mukaan sopimuksia ennen 31.3.2005 allekirjoittaneet unionin laivanrakennusyritykset eivät vuonna 2008 enää kärsineet Korean polkumyynnin seurauksista.

53 Komissio kiistää Italian tasavallan väitteet.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

54 Tämän kanneperusteen yhteydessä on ratkaistava kysymys siitä, voidaanko asetusta N:o 1177/2002 soveltaa ilmoitetun toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltuvuuden arvioimiseksi 31.3.2005 jälkeen eli sen voimassaolon päätyttyä.

55 On riidatonta, että komissio katsoi riidanalaisessa päätöksessä, ettei asetus N:o 1177/2002 voinut olla oikeudellisena perustana ilmoitetun toimenpiteen arvioimiseksi, koska kyseisen asetuksen voimassaolo oli päättynyt 31.3.2005 (riidanalaisen päätöksen 11, 25 ja 26 perustelukappale).

56 Koska siirtymäsäännöksiä ei ole annettu, käsiteltävässä asiassa on oikeussäännön ajallisessa soveltamisalassa erotettava toisistaan toimivaltasäännöt ja aineellisen oikeuden säännöt.

57 Unionin toimielinten toimivaltasääntöjen osalta oikeuskäytännöstä ilmenee, että määräyksen tai säännöksen, joka on toimen oikeudellinen perusta ja jolla unionin toimielin valtuutetaan toteuttamaan kyseinen toimi, on oltava voimassa sen toteuttamishetkellä (ks. vastaavasti asia C-269/97, komissio v. neuvosto, tuomio 4.4.2000, Kok., s. I-2257, 45 kohta).

58 Käsiteltävässä asiassa EY 88 artikla muodostaa oikeudellisen perustan, jolla komissiolle annetaan toimivalta tehdä päätöksiä valtiontukien alalla ja jolla se siten pysyvästi valtuutetaan vuodesta 1968 lähtien ratkaisemaan tukitoimenpiteiden yhteismarkkinoille soveltuvuus EY 87 artiklaan nähden.

59 Aineellisen oikeuden sääntöjä sovelletaan niiden voimaantulosta lukien kaikkiin aikaisemman oikeussäännön soveltamisaikana syntyneen tilanteen tuleviin vaikutuksiin. Tästä seuraa, että aineellisen oikeuden sääntöjä ei sovelleta ennen niiden voimaantuloa syntyneisiin vaikutuksiin, elleivät poikkeuksellista taannehtivaa soveltamista koskevat edellytykset täyty (ks. vastaavasti asia 68/69, Brock, tuomio 14.4.1970, Kok., 171, 6 kohta; asia C-162/00, Pokrzeptowicz-Meyer, tuomio 29.1.2002, Kok., s. I-1049, 49 kohta; yhdistetyt asiat C-74/00 P ja C-75/00 P, Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomio 24.9.2002, Kok., s. I-7869, 119 kohta; asia T-435/04, Simões Dos Santos v. SMHV, tuomio 14.2.2007, Kok. H. 2007, s. I-A-2-61 ja II-A-2-427, 100 kohta ja asia T-25/04, González y Díez v. komissio, tuomio 12.9.2007, Kok., s. II-3121, 70 kohta).

60 Ilmoitettujen mutta maksamattomien tukien osalta unionin valtiontukien valvontajärjestelmän puitteissa ajankohta, jolloin suunnitellun tuen vaikutukset syntyvät, on sen yhteismarkkinoille soveltuvuuden arviointia koskevan komission päätöksen tekemishetki. Sellaisia valtiontukien soveltuvuuden arviointia koskevia sääntöjä, periaatteita ja kriteereitä, jotka ovat voimassa ajankohtana, jolloin komissio tekee päätöksensä, voidaan lähtökohtaisesti nimittäin pitää kilpailutilanteeseen parhaiten soveltuvina (asia C-334/07 P, komissio v. Freistaat Sachsen, tuomio 11.12.2008, Kok., s. I-9465, 50–53 kohta). Tämä johtuu siitä, että kyseinen tuki voi synnyttää tosiasiallisia etuja ja haittoja yhteismarkkinoilla aikaisintaan sillä hetkellä, kun komissio päättää joko hyväksyä sen tai olla hyväksymättä sitä.

61 Sitä vastoin tukiin, jotka on maksettu sääntöjenvastaisesti etukäteen ilmoittamatta, sovelletaan kyseisen tuen maksamishetkellä voimassa olevia aineellisen oikeuden sääntöjä, koska tällaisesta tuesta johtuvat edut ja haitat syntyvät sen ajanjakson aikana, jonka kuluessa kyseinen tuki maksetaan (asia T-348/04, SIDE v. komissio, tuomio 15.4.2008, Kok., s. II-625, 58–60 kohta).

62 Tästä seuraa, että komissiota ei nyt käsiteltävässä asiassa voida arvostella asetuksen N:o 1177/2002 soveltamatta jättämisestä, sillä suunniteltu tuki oli ilmoitettu mutta sitä ei ollut maksettu. Ilmoitetun toimenpiteen tosiasialliset edut ja haitat yhteismarkkinoilla eivät nimittäin voineet toteutua ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä, ja riidanalainen päätös on tehty asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolon päätyttyä eli 31.3.2005 jälkeen.

63 Argumentilla, jonka mukaan asetuksen N:o 1177/2002 4 artiklan nojalla sitä sovelletaan ennen 31.3.2005 allekirjoitettuihin sopimuksiin, ei saateta kyseenalaiseksi sitä toteamusta, että kyseistä asetusta ei sovelleta ilmoitettuun toimenpiteeseen. Asetuksen N:o 1177/2002 4 artiklassa täsmennetään näet saman asetuksen 2 artiklan tavoin aineelliset edellytykset, joiden on täytyttävä, jotta komissio voi saman asetuksen nojalla tehdä päätöksen, jossa tuki todetaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Kyseisen asetuksen ajalliseen soveltamisalaan kuitenkin sovelletaan sen 5 artiklaa ja edellä 57–60 kohdassa esitettyjä periaatteita.

64 Se seikka, että ilmoitettuihin mutta maksamattomiin tukiin sovellettavien aineellisen oikeuden sääntöjen määrittämisen kannalta merkityksellinen ajankohta on kyseisten tukien yhteismarkkinoille soveltuvuuden arviointia koskevan komission päätöksen tekemishetki, merkitsee kylläkin sitä, että komissio voi ilmoitettua tukitoimenpidettä koskevan tutkinnan kestoon vaikuttamalla saada aikaan sen, että kyseiseen toimenpiteeseen sovellettaisiin sen ilmoittamisen jälkeen voimaan tullutta aineellisen oikeuden sääntöä. Tällainen tilanne, josta käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan ole kyse sen vuoksi, että ilmoitettu toimenpide on annettu tiedoksi asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolon päättymisen jälkeen, ei kuitenkaan oikeuta poikkeamaan periaatteesta, jonka mukaan aineellisen oikeuden uusia sääntöjä sovelletaan niiden voimaantulon jälkeen kaikkiin vanhojen sääntöjen voimassaoloaikana syntyneiden tilanteiden tuleviin vaikutuksiin.

65 Tästä on todettava, että komission oikeutta tehdä valinta uuden ja vanhan säännön soveltamisen välillä rajoittaa ja tasapainottaa yhtäältä se seikka, että jäsenvaltioilla on harkintavaltaa tukitoimenpiteiden ilmoittamisajankohdan valinnan osalta, ja toisaalta se, että asetuksen N:o 659/1999 4 artiklassa komissiota kehotetaan hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti toimimaan joutuisasti (ks. vastaavasti ja analogisesti asia T-176/01, Ferriere Nord v. komissio, tuomio 18.11.2004, Kok., s. II-3931, 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

66 Sillä, että jäsenvaltioiden oli ilmoitettava suunnitellut tukitoimenpiteet ennen kuin asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolo päättyi ja ennen kuin kaikki tukeen oikeutetut sopimukset oli allekirjoitettu, jotta kyseistä asetusta sovellettaisiin kyseisiin jäsenvaltioihin, ei voida saattaa kyseenalaiseksi aineellisen oikeuden sääntöjen ajallista soveltamista koskevien periaatteiden soveltamista unionin valtiontukien valvontajärjestelmään. Valtiontukitoimenpiteiden ennakkovalvontajärjestelmän luonteeseen kuuluu nimittäin se, että tukia koskeviin ilmoituksiin on sisällytettävä arvioita suunniteltujen tukien kokonaismääristä. Näin on erityisesti toimintatukia koskevien toimenpiteiden – kuten nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien tukien – osalta.

67 Kun otetaan huomioon edellä esitetty ja kun asetuksen N:o 1177/2002 ajallista soveltamisalaa laajentavia siirtymäsäännöksiä ei ole annettu, toinen kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Kolmas kanneperuste, joka perustuu EY 87, EY 88 ja EY 253 artiklan rikkomiseen

Asianosaisten lausumat

68 Italian tasavalta väittää, että siinäkin tapauksessa, että ilmoitettu toimenpide olisi katsottava uudeksi tueksi sen vuoksi, ettei se kuulu asetuksen N:o 1177/2002 soveltamisalaan, komissio rikkoi EY 87 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä EY 88 artiklan 3 kohtaa, kun se ei riidanalaisessa päätöksessä tosiasiallisesti tutkinut sitä, voitiinko ilmoitettu toimenpide katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi jonkin EY 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja erityisesti EY 87 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdassa säädetyn poikkeuksen nojalla.

69 Italian tasavalta katsoo, että komissio näet totesi ilmoitetun toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltumattomaksi yksinomaan sillä perusteella, että asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolo oli päättynyt ja että kyseistä toimenpidettä ei voitu lukea yhdeksikään edellä 12 kohdassa mainittujen laivanrakennusteollisuuden valtiontukea koskevien puitteiden 3.1 ja 3.2 kohdassa tarkoitetuista tapauksista.

70 Italian tasavallan mukaan oikeuskäytännöstä käy ilmi, että komission on aina tutkittava viran puolesta EY 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu tuen soveltuvuus, paitsi siinä tapauksessa, että on olemassa sellaisia ilmeisiä seikkoja, joiden vuoksi kyseistä tukijärjestelmää ei ole mahdollista pitää perusteltuna. Italian tasavalta katsoo, että nyt käsiteltävässä asiassa ei ole kyse tällaisesta tilanteesta, koska ilmoitettu toimenpide koostuu ainoastaan lisärahoituksen myöntämisestä sellaiselle tukijärjestelmälle, joka on jo todettu yhteismarkkinoille soveltuvaksi ja jonka osalta kaikki muut edellytykset säilyvät muuttumattomina.

71 Italian tasavalta huomauttaa lisäksi, että se oli joka tapauksessa hallinnollisen menettelyn kuluessa pyrkinyt kiinnittämään komission huomion siihen seikkaan, että ilmoitettu toimenpide oli tarpeen yhtäläisten kilpailumahdollisuuksien saavuttamiseksi kaikkien niiden toimijoiden välillä, jotka voivat saada asianomaista tukea. Se korostaa, että ellei tukea olisi myönnetty, telakoita olisi saatettu joutua lakkauttamaan. Komissio ei sen mukaan kuitenkaan ole riidanalaisessa päätöksessä antanut asianmukaista vastausta näihin toteamuksiin.

72 Italian tasavalta vaatii myös, että unionin yleinen tuomioistuin arvioi ilmoitettua toimenpidettä sellaisenaan ja toteaa sen yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

73 Italian tasavalta väittää vielä – samoista syistä kuin edellä 68–71 kohdassa on esitetty – että riidanalaisen päätöksen 26 perustelukappaleessa esitetyt perustelut ovat riittämättömiä ja EY 253 artiklaa on siten rikottu. Italian tasavalta viittaa tässä yhteydessä oikeuskäytäntöön, josta sen mukaan seuraa, että komission on perusteluvelvollisuutensa täyttääkseen esitettävä erityisiä eikä pelkkiä yleisiä seikkoja.

74 Lopuksi se väittää, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat puutteelliset myös siltä osin kuin komissio tutki ainoastaan ilmoitetun toimenpiteen ottamatta analyysissään huomioon vuoden 2004 tukijärjestelmää, johon ilmoitettu toimenpide liittyy.

75 Komissio vaatii kanneperusteen hylkäämistä.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

76 Ensinnäkin on jätettävä tutkimatta se Italian tasavallan vaatimus, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen on ratkaistava, soveltuuko ilmoitettu toimenpide yhteismarkkinoille. Koska unionin yleisen tuomioistuimen EY 230 artiklan nojalla harjoittama valvonta kattaa ainoastaan riidanalaisen päätöksen lainmukaisuuden, tämä ei voi johtaa siihen, että se muuttaa riidanalaista päätöstä tai korvaa tämän uudella päätöksellä (ks. vastaavasti asia C-487/06 P, British Aggregates v. komissio, tuomio 22.12.2008, Kok., s. I-10505, 141 kohta). Tästä seuraa, että unionin yleisen tuomioistuimen on nyt käsiteltävässä asiassa tutkittava ainoastaan riidanalaisen päätöksen lainmukaisuus niiden Italian tasavallan esittämien väitteiden pohjalta, jotka koskevat nimenomaan riidanalaista päätöstä.

77 Sitä paitsi siinä tapauksessa, että edellä mainittu vaatimus olisi ymmärrettävä siten, että sillä vaaditaan riidanalaisen päätöksen kumoamista sillä perusteella, että siinä rikotaan yhdenvertaisen kohtelun ja luottamuksensuojan periaatteita, vaatimusta käsitellään neljännen kanneperusteen yhteydessä.

78 Sen väitteen osalta, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen 26 perustelukappaleen perustelut ovat riittämättömät, on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 253 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, ja siten, että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen lainmukaisuuden. Perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, ja näitä ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne sekä se tarve, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, koska sitä, ovatko päätöksen perustelut EY 230 artiklan mukaisia, tutkitaan paitsi päätöksen sanamuodon myös asiayhteyden ja kaikkien asiaa koskevien oikeussääntöjen suhteen

(ks. yhdistetyt asiat C-341/06 P ja C-342/06 P, Chronopost v. UFEX ym., tuomio 1.7.2008, Kok., s. I-4777, 88 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

79 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että kun otetaan huomioon riidanalaisen päätöksen 11 ja 25–35 perustelukappaleessa esitetyt toteamukset, komission päättely ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on sekä Italian tasavallan että unionin yleisen tuomioistuimen todettavissa. Riidanalaisen päätöksen 11 ja 26 perustelukappaleesta nimittäin käy ilmi komission katsoneen, että asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolo oli päättynyt 31.3.2005 ja ettei sitä sovelleta ilmoitettuun toimenpiteeseen. Riidanalaisen päätöksen 29 ja 30 perustelukappaleessa komissio hylkäsi merkityksettöminä luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteet sen vuoksi, ettei se vuoden 2004 hyväksymispäätöksessä ollut antanut mitään vakuutteluja vuoden 2004 tukijärjestelmälle myönnettyjen määrärahojen mahdollisesta myöhemmästä korottamisesta. Lisäksi komissio esitti riidanalaisen päätöksen 31 perustelukappaleessa ja sitä seuraavissa perustelukappaleissa tyhjentävästi ne syyt, joiden vuoksi se arvioi, ettei oikeuskäytäntöä, johon Italian tasavalta vetoaa, sovelleta nyt käsiteltävään asiaan.

80 Kun otetaan huomioon edellä 78 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö ja riidanalaisen päätöksen 11 ja 25–35 perustelukappaleet sekä se seikka, että nyt käsiteltävässä asiassa oli Italian tasavallan tehtävänä osoittaa ilmoitetun toimenpiteen soveltuvan yhteismarkkinoille (ks. jäljempänä 83–85 kohta), käsiteltävänä oleva puutteellisia perusteluja koskeva kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

81 Väite, jonka mukaan komissio tutki ainoastaan ilmoitetun toimenpiteen sisällyttämättä analyysiinsä vuoden 2004 tukijärjestelmää, on hylättävä perusteettomana. Riidanalaisesta päätöksestä seuraa, että komissio katsoi alkuperäisen 10 miljoonan euron talousarvion kuuluneen olennaisena osana vuoden 2004 tukijärjestelmään, sillä

se totesi mainitun määrärahojen lisäyksen merkitsevän olemassa olevan tuen muuttamista (riidanalaisen päätöksen 7–9 ja 11 perustelukappale). Siltä osin kuin käsiteltävä väite on ymmärrettävä siten, että sillä riitautetaan tämä päätelmä, on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi sen jo ensimmäisen kanneperusteen tarkastelun yhteydessä.

82 Väite, jonka mukaan komissio teki virheen, kun se ei arvioinut sitä, voitiinko ilmoitettu toimenpide katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi EY 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja erityisesti EY 87 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdassa säädettyjen poikkeuksien nojalla, on myös hylättävä perusteettomana.

83 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on nimittäin niin, että kun komissio päättää aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn, on jäsenvaltion ja mahdollisen tuensaajan tehtävänä esittää argumenttinsa, joilla ne pyrkivät osoittamaan, että tukihanke vastaa perustamissopimuksen mukaisesti määrättyjä poikkeuksia, koska muodollisen tutkintamenettelyn tavoitteena on juuri se, että komissio saa tietoonsa kaikki asiaa koskevat seikat. Vaikka komissiolla onkin velvollisuus muotoilla selkeästi epäilynsä tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, kun se aloittaa muodollisen menettelyn, jotta jäsenvaltio ja ne, joita asia koskee, voivat vastata paremmin tähän epäilyyn, on silti tuenhakijan tehtävänä hälventää nämä epäilyt ja vahvistaa, että sen hanke täyttää tuen myöntämisen edellytykset (ks. edellä 65 kohdassa mainittu asia Ferriere Nord v. komissio, tuomion 93 ja 94 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

84 Saman oikeuskäytännön mukaan on myös niin, että vaikka EY 88 artiklan 2 kohdassa asetetaankin komissiolle velvollisuus ennen päätöksen tekemistä vaatia niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, siinä ei kielletä kyseistä toimielintä pitämästä tätä tukea yhteismarkkinoille soveltumattomana, jos tällaisia huomautuksia ei esitetä. Komissiota ei etenkään voida arvostella siitä, ettei se ole ottanut huomioon sellaisia mahdollisia tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, jotka sille olisi voitu esittää hallinnollisessa menettelyssä, kun näin ei kuitenkaan ole tehty, koska komissiolla ei ole velvollisuutta tutkia viran puolesta ja otaksumalla niitä seikkoja, jotka sille olisi

voitu esittää (ks. asia T-109/01, Fleuren Compost v. komissio, tuomio 14.1.2004, Kok., s. II-127, 48 ja 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

85 Koska tukipäätöksen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen perusteella, jotka komissiolla saattoi olla päätöstä tehdessään, unionin yleisessä tuomioistuimessa ei voida vedota sellaisiin tosiseikkoihin, joita ei ole esitetty EY 88 artiklan mukaisessa oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä (ks. vastaavasti edellä 84 kohdassa mainittu asia Fleuren Compost v. komissio, tuomion 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

86 Nyt käsiteltävässä asiassa komissio totesi riidanalaisen päätöksen 26 ja 27 perustelukappaleessa, että Italian tasavalta oli ilmoitetun toimenpiteen hyväksymistä koskevaa vaatimusta perustellakseen viitannut hallinnollisessa menettelyssä asetukseen N:o 1177/2002 sekä luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteisiin. Lisäksi riidanalaisen päätöksen 25–36 perustelukappaleesta käy ilmi, että komissio tosiasiallisesti tutki ja hylkäsi Italian tasavallan tältä osin esittämät argumentit ja oikeuskäytännön.

87 Unionin yleinen tuomioistuin kehotti suullisessa käsittelyssä Italian tasavaltaa täsmentämään ne merkitykselliset uudet seikat, jotka se katsoi esittäneensä hallinnollisessa menettelyssä komissiolle mutta joita komissio oli kieltäytynyt tutkimasta. On kuitenkin todettava, ettei Italian tasavalta viitannut muihin argumentteihin kuin niihin, jotka komissio on riidanalaisessa päätöksessä tutkinut ja hylännyt.

88 Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetty, kolmas kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Neljäs kanneperuste, joka perustuu luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden loukkaamiseen

Asianosaisten lausumat

89 Italian tasavalta väittää, että vaikka ilmoitetun toimenpiteen oletettaisiinkin olleen yhteismarkkinoille soveltumaton, oikeuskäytännöstä käy ilmi, että komission olisi luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaisesti pitänyt hyväksyä kyseinen toimenpide.

90 Italian tasavalta näet katsoo, että koska vuoden 2004 hyväksymispäätöksessä ei sen mukaan annettu lainkaan merkitystä laivanrakentajille tarkoitettuja tukia koskevalle talousarviolle, Italian tasavalta ja kyseisen tukijärjestelmän lopulliset tuensaajat saattoivat perustellusti odottaa, että komissio hyväksyy ilmoitetun toimenpiteen, koska se sisältyi vuoden 2004 järjestelmään ja koska sillä ainoastaan lisättiin määrärahoja muuttamatta millään tavalla kyseisen järjestelmän soveltamisen edellytyksiä.

91 Lisäksi komissio loukkasi yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska riidanalainen päätös merkitsee kantajan mukaan sitä, että tietyt telakat eivät ole voineet päästä tuen piiriin, vaikka ne ovat samanlaisessa tilanteessa kuin tietyt kyseisen tukijärjestelmän tosiasialliset tuensaajat.

92 Italian tasavalta toteaa pyrkineensä ilmoitetulla toimenpiteellä nimenomaan soveltamaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta. Se lisäsi kyseisen tukijärjestelmän kokonaismäärärahoja, jottei sellaisilta telakoilta, jotka olivat tehneet mainitun tukijärjestelmän piiriin kuuluvan laivanrakennussopimuksen, evättäisi oikeutta tukeen riittämättömien määrärahojen vuoksi.

93 Komissio vaatii tämän kanneperusteen hylkäämistä.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

94 Aivan ensiksi on korostettava, että edellä 42 kohdassa on jo hylätty se oletus, jolle Italian tasavallan esittämä kanneperuste osittain perustuu ja jonka mukaan vuoden 2004 hyväksymispäätöksessä ei annettu merkitystä laivanrakentajille tarkoitettuja tukia koskevalle talousarviolle.

95 Näin ollen väite, jonka mukaan komissio loukkasi luottamuksensuojan periaatetta, ei voi menestyä, koska luottamuksensuojan periaatteen loukkaamiseen ei voida vedota, jollei asianomainen unionin toimielin ole antanut asiassa täsmällisiä vakuutuksia (asia T-273/01, Innova Privat-Akademie v. komissio, tuomio 19.3.2003, Kok., s. II-1093, 26 kohta).

96 On sitä paitsi todettava, ettei asetukseen N:o 1177/2002 sisälly säännöksiä, joissa vapautettaisiin jäsenvaltiot niille EY 88 artiklan 3 kohdan nojalla kuuluvasta ilmoitusvelvollisuudesta, eikä säännöksiä, joissa muutettaisiin tähän velvollisuuteen liittyvien käsitteiden määritelmiä, kuten olemassa olevan tuen muuttamisen käsitettä. Tässä asetuksessa asetetaan päinvastoin sen soveltamisen edellytykseksi EY 88 artiklan määräysten ja asetuksen N:o 659/1999 säännösten noudattaminen. Näin ollen

asetukseen N:o 1177/2002 perustuva vuoden 2004 hyväksymispäätös ei voinut millään tavoin synnyttää perusteltua luottamusta, joka ulottuisi pidemmälle kuin se, mitä mainitussa päätöksessä nimenomaisesti todetaan eli että Italian tasavalta voi myöntää tukia, joiden kokonaismäärä on 10 miljoonaa euroa.

97 On todettava, että yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista koskeva väite on selvästi perusteeton. Se, että asetusta N:o 1177/2002 ei sovelleta ilmoitettuun toimenpiteeseen, seuraa suoraan oikeussäännön soveltamisesta eikä se johdu harkintavallan käyttämisestä. Näin ollen syy siihen, että ilmoitetussa toimenpiteessä tarkoitetut sopimukset eivät kuulu asetuksen N:o 1177/2002 mukaisesti tuen piiriin, liittyy yksinomaan kyseisen asetuksen väliaikaisuuteen sekä siihen seikkaan, ettei Italian tasavalta ollut ilmoittanut kyseistä toimenpidettä, minkä vuoksi komissio ei voinut tehdä päätöstä ennen kyseisen asetuksen voimassaolon päättymistä.

98 Neljäs kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Viides kanneperuste, joka perustuu kontradiktorisen periaatteen loukkaamiseen

Asianosaisten lausumat

99 Italian tasavalta arvostelee komissiota siitä, että se otti riidanalaisessa päätöksessä huomioon DSB:n asetusta N:o 1177/2002 koskevan suosituksen käymättä tältä osin sitä ennen Italian viranomaisten kanssa kontradiktorista keskustelua hallinnollisessa

menettelyssä. Italian tasavallan mukaan komissio ei näin ollen voinut perustaa päätöstään DSB:ssä käytyyn menettelyyn ja sen tuloksiin. Sillä seikalla, että kyseinen jäsenvaltio otti DSB:ssä käytyä menettelyä koskevan kysymyksen esille hallinnollisessa menettelyssä, ei sen mukaan ole merkitystä, sillä se esitti mainitun seikan ylimääräisenä huomautuksena korostaakseen sitä seikkaa, ettei ensiksi mainitulla menettelyllä ole lykkäävää vaikutusta suhteessa asetuksen N:o 1177/2002 tai ilmoitetun toimenpiteen soveltamiseen.

100 Komissio vaatii tämän kanneperusteen hylkäämistä.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

101 On muistutettava, että Italian tasavalta ilmoitti 7.7.2008 komissiolle osoittamassaan kirjeessä katsovansa, ettei asetusta N:o 1177/2002 koskeva menettely DSB:ssä voi olla esteenä sellaisten telakoiden pääsemiselle asetuksen N:o 1177/2002 ja vuoden 2004 tukijärjestelmän mukaisen tuen piiriin, jotka ovat tehneet tukihakemuksen ennen mainitun menettelyn päättymistä.

102 Komissio vastasi tähän väitteeseen riidanalaisen päätöksen 35–37 perustelukappaleessa. Se esitti tältä osin, että oikeuskäytännöstä seuraa, että asetusta N:o 1177/2002 on tulkittava siinä määrin kuin mahdollista yhteisön WTO-velvoitteiden mukaisesti. Komissio totesi lisäksi, että DSB:ssä käyty menettely, johon Italian tasavalta viittaa 7.7.2008 päivätyssä kirjeessään, johti siihen, että DSB totesi 20.6.2005 asetuksen N:o 1177/2002 ja useiden kansallisten järjestelmien, joilla kyseistä asetusta sovelletaan, olevan WTO:n sääntöjen vastaisia. Komissio totesi vielä, että yhteisö oli

20.7.2005 ilmoittanut WTO:lle, että asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolo päättyi 31.5.2005 ja että jäsenvaltiot eivät siten voi enää myöntää tukia kyseisen järjestelmän nojalla. Komissio katsoi tässä yhteydessä, että WTO:lle osoitetulla tiedonnolla yhteisö sitoutui suhteessa WTO:hon olemaan enää soveltamatta asetusta N:o 1177/2002.

103 Näiden tosiseikkojen pohjalta komissiota ei voida moittia kontradiktorisen periaatteen loukkaamisesta. Vastatessaan Italian tasavallan esittämään väitteeseen komissio päinvastoin kunnioitti tämän puolustautumisoikeuksia ja erityisesti tämän oikeutta tulla kuulluksi. Tätä ei saateta kyseenalaiseksi sillä seikalla, että komission vastaukseen sisältyi DBS:ssä käydyn menettelyn lopputulokseen perustuva toteamus, sillä Italian tasavalta käsitteli 7.7.2008 päivätyssä kirjelmässään kyseisen menettelyn vaikutuksia asetuksen N:o 1177/2002 soveltamiseen.

104 Viides kanneperuste on siis hylättävä.

Kuudes kanneperuste, joka perustuu WTO:n normien huomioon ottamiseen arvioitaessa ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille

Asianosaisten lausumat

105 Italian tasavalta väittää tämän kanneperusteen yhteydessä, että komissio teki oikeudellisen virheen arvioidessaan, oliko ilmoitettu toimenpide WTO:n normien mukainen. Italian tasavalta katsoo, että kun komissio arvioi käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaisia valtiontukihankkeita EY 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti, komissio ei voi perustaa arviointiaan muihin kuin EY 87 artiklassa mainittuihin seikkoihin.

106 Italian tasavalta korostaa myös, että unionin yleisen tuomioistuimen on EY 226 artiklassa määrätyn menettelyn yhteydessä ratkaistava kysymys siitä, onko tietty tukijärjestelmä mahdollisesti WTO:n sääntöjen vastainen.

107 Kyseisen jäsenvaltion mukaan edellä todetusta seuraa, että arvioidessaan ilmoitetun toimenpiteen WTO:n normien mukaisuutta komissio ylitti toimivaltansa ja rikkoi EY 88 artiklan 3 kohtaa sekä EY 87 ja EY 226 artiklaa.

108 Komissio kiistää väitteen, jonka mukaan se olisi tutkinut, onko ilmoitettu toimenpide WTO:n normien mukainen.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

109 On todettava, kuten riidanalaisen päätöksen 26 perustelukappaleesta käy ilmi, että komissio katsoi ilmoitetun toimenpiteen olevan yhteismarkkinoille soveltumaton, kun otetaan huomioon yhtäältä se seikka, että asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolo oli päättynyt, ja toisaalta se, ettei tuen yhteismarkkinoille soveltuvuuden arvioinnille ollut vaihtoehtoista oikeudellista perustaa.

110 Riidanalaisen päätöksen 37 perustelukappaleessa komissio totesi vastauksena mainittuun Italian tasavallan argumenttiin, joka on esitetty riidanalaisen päätöksen 35 perustelukappaleessa, että yhteisö oli 20.7.2005 ilmoittanut WTO:lle, että asetuksen N:o 1177/2002 voimassaolo oli päättynyt 31.3.2005 ja että jäsenvaltiot eivät näin ollen enää voineet myöntää tukia kyseisen asetuksen nojalla. Komissio totesi tässä yhteydessä, että WTO:lle osoittamalla tiedonannolla yhteisö sitoutui suhteessa WTO:hon olemaan enää soveltamatta asetusta N:o 1177/2002.

111 Kun riidanalaisen päätöksen 26 ja 37 perustelukappaletta luetaan yhdessä, käy näin ollen ilmi komission katsoneen 37 perustelukappaleessa, että ilmoitetun toimenpiteen mahdollinen hyväksyminen olisi ollut sekä yhteismarkkinoille soveltumatonta että ristiriidassa yhteisön WTO:hon nähden tekemiin sitoumuksiin ja että päätelmä, jonka mukaan ilmoitettu toimenpide on yhteismarkkinoille soveltumaton, perustuu arviointiin, joka oli yhteisön WTO-velvoitteita koskevasta arvioinnista erillinen ja itsenäinen sekä tätä edeltävä.

112 Näin ollen kantajan kuudetta kanneperustetta ei voida hyväksyä.

Seitsemäs kanneperuste, joka perustuu siihen, että riidanalainen päätös pohjautuu WTO:lle osoitettuun tiedonantoon

Asianosaisten lausumat

113 Italian tasavalta väittää, että riidanalainen päätös on lainvastainen siltä osin kuin se pohjautuu siihen WTO:lle osoitettuun tiedonantoon, jossa todetaan, että jäsenvaltiot eivät enää voi myöntää tukia asetuksen N:o 1177/2002 perusteella, koska sen voimassaolo päättyi 31.3.2005.

114 Italian tasavalta väittää tässä yhteydessä ensinnäkin, ettei WTO:lle osoitettua tiedonantoa ole missään vaiheessa annettu sille tiedoksi, minkä olisi sen mukaan pitänyt estää komissiota ottamasta kyseistä tiedonantoa huomioon riidanalaista päätöstä tehdessään.

115 Toiseksi Italian tasavalta väittää, että mainittu tiedonanto ei missään tapauksessa oikeuta komissiota kieltäytymään hyväksymästä ilmoitettua toimenpidettä. Italian tasavalta katsoo, että WTO:lle osoittamalla tiedonannollaan komissio näet ainoastaan

ilmoitti aikomuksestaan olla pidentämättä asetuksen N:o 1177/2002 voimassaoloaikaa. Jäsenvaltioiden oli näin ollen pakko pidättäytyä myöntämästä yrityksille tukia 31.3.2005 jälkeen tehdyille sopimuksille laivanrakennuksen alalla. Sen mukaan WTO:lle osoitetulla tiedonannolla ei kuitenkaan vapautettu jäsenvaltioita velvollisuudesta kunnioittaa yrityksille ennen 31.3.2005 allekirjoitettujen sopimusten perusteella myönnettyjä tukioikeuksia.

116 Komissio vaatii tämän kanneperusteen hylkäämistä.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

117 On huomattava, että riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa todetaan, ettei ilmoitettua toimenpidettä voida panna täytäntöön, koska se ei sovellu yhteismarkkinoille.

118 Kuten edellä 111 kohdassa on korostettu, riidanalaiseen päätökseen sisältyvällä viittauksella WTO:lle osoitettuun tiedonantoon oli tarkoitus ainoastaan vastauksena Italian tasavallan esittämiin tiedusteluihin ylimääräisenä huomautuksena osoittaa, että ilmoitetun toimenpiteen mahdollinen hyväksyminen olisi sitä paitsi ollut ristiriidassa yhteisön sitoumuksiin suhteessa WTO:hon. Riidanalaisen päätöksen 26 perustelukappaleesta nimittäin ilmenee, ettei komissio tukeutunut WTO:lle osoitettuun tiedonantoon todetessaan ilmoitetun toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

119 Tästä seuraa, että WTO:lle osoitetulla tiedonannolla ei missään tapauksessa ollut vaikutusta riidanalaisen päätöksen päätösosaan.

120 On siis todettava, ettei seitsemättäkään kanneperustetta voida hyväksyä.

121 Näin ollen kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

122 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Italian tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä helmikuuta 2011.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... II - 100

Asian tausta ..... II - 104

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset..... II - 107

Oikeudellinen arviointi ..... II - 108

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu ilmoitetun toimenpiteen toteamiseen virheellisesti uudeksi tueksi ..... II - 108

Asianosaisten lausumat..... II - 108

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta..... II - 111

Toinen kanneperuste, joka perustuu asetuksen N:o 1177/2002 rikkomiseen..... II - 115

Asianosaisten lausumat..... II - 115

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta..... II - 116

Kolmas kanneperuste, joka perustuu EY 87, EY 88 ja EY 253 artiklan rikkomiseen ..... II - 120

Asianosaisten lausumat..... II - 120

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta..... II - 122

Neljäs kanneperuste, joka perustuu luottamuksensuojan ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden loukkaamiseen..... II - 126

Asianosaisten lausumat..... II - 126

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta..... II - 127

Viides kanneperuste, joka perustuu kontradiktorisen periaatteen loukkaamiseen ..... II - 128

Asianosaisten lausumat ..... II - 128

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 129

Kuudes kanneperuste, joka perustuu WTO:n normien huomioon ottamiseen arvioitaessa ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille ..... II - 130

Asianosaisten lausumat ..... II - 130

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 131

Seitsemäs kanneperuste, joka perustuu siihen, että riidanalainen päätös pohjautuu WTO:lle osoitettuun tiedonantoon ..... II - 132

Asianosaisten lausumat ..... II - 132

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 133

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 134